

sb. n. s. upustil od tohoto názoru a v tomto rozhodnutí zevrubně odůvodnil, že pachtýř může pro porušení pachtovního práva fyzickým zásahem v pachtovanou věc žalovati nejen, je-li rušitelem sám propachtovatel, nýbrž i, je-li rušitelem osoba třetí, a stačí v tomto směru poukázat na odůvodnění tohoto rozhodnutí. Byl by proto žalobce oprávněn podati žalobu na žalovaného, byl-li jím ve svých pachtovních právech rušen. Zda-li tomu tak, nelze nejvyššímu soudu posouditi, ježto odvolací soud, vycházející z jiného právního hlediska, nezabýval se odvoicím důvodem nesprávného zhodnocení důkazu.

Čís. 9654.

Zaopatřovací požitky podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., nejsou výživným a nelze na ně použití druhé věty § 406 c. ř. s.

Pokud jde o žalobu o plnění, nikoliv o žalobu určovací, domáháno-li se zaplacení vdovské pense i za dobu budoucí.

(Rozh. ze dne 15. února 1930, Rv I 1163/29).

Vdova po zaměstnanci na velkém majetku pozemkovém domáhala se žalobou, by zaměstnavatel byl uznán povinným: »přiznati žalobkyni vdovskou pensi ročních 4.000 Kč se zpětnou platností od 1. července 1927 a zaplatiti jí za uplynulé čtyři měsíce 1.333 Kč s 5% úroky ode dne podání žaloby a platiti jí na dále 333 Kč 33 h měsíčně napřed, a to lhůty do právoplatnosti rozsudku dospělé do 14 dnů, a lhůty budoucně splatné měsíčně napřed. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, pokud šlo o placení zaopatřovacích požitků za dobu minulou, zamítl ji však, pokud se domáhala placení zaopatřovacích požitků za dobu budoucí. Odvolací soud k odvolání žalobkyně nepaděný rozsudek potvrdil. Důvody: Především se podotýká, že nelze mluvit o tom, že žaloba, pokud se domáhá placení pense měsíčně předem, jest žalobou určovací, neboť celé žalobní žádání je výslovně žádáním o plnění; také by ostatně určovací žaloba o budoucně splatných měsíčních částkách pense nebyla odůvodněna, když již o prošlých lhůtách první soud vyslovil povinnost jich placení předem a otázka ta ani spornou nebyla, takže nedostává se tu zájmu na brzkém určení podle § 228 c. ř. s. Jde v podstatě o to, zda první soud právem vyloučil platnost ustanovení § 406 c. ř. s. pro tento případ, zamítnuv žalobu o plnění pense teprve po rozsudku první stolice k placení dospívající. Soud odvolací je téhož názoru jako první soud. Předpis o výživném v § 406 c. ř. s. jest výjimečný a nelze ho proto extensivně vykládati a používati ho na případy sice podobné, kde však o výživné v technickém smyslu nejde. Co uvádí odvolatel o intencích zákona čís. 130/21, že má zajistiti pravidelné zaopatřovací požitky zaměstnanců anebo jejich pozůstalých, je sice správné, ale tu právě postačí zákon a teprve, když se splatné požitky nevyplácejí, lze se domoci rozhodnutí soudu, a nemohou na tomto stanovisku nic měniti ani případně nepříznivé majet-

kové poměry strany povinné k plnění. Odvolatelkou citovaná rozhodnutí nejvyššího soudu se na tento případ nehodí. Jak již uvedeno, pensi nelze považovati za výživné, jak je má na mysli § 406 c.řs. Pense jest sice určena k tomu, by oprávněnému zabezpečila výživu, ale jest jinak nerozhodno, stačí-li k výživě, čili nic, nebo přesahuje-li míru potřebné výživy; ani změna poměrů nemá na pensi vlivu. Pense má základ ve služebním poměru, ve kterém oprávněný byl, po případě, když jde o jeho pozůstalé, ve kterém byl manžel neb otec. Za trvání služebního poměru nelze se zajisté domáhati odsouzení zaměstnavatele k placení služného pro budoucí dobu, které dosud není splatné, ač též slouží k výživě, a stejně jest posuzovati i pensijní požitky.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání ve věci samé, to jest co se týče zamítnutí žaloby, pokud se v ní domáhala žalobkyně odsouzení žalovaných k placení požadovaných zaopatřovacích požitků podle zákona ze dne 18. března 1921 čís. 130 sb. n. s. také pro dobu po vynesení rozsudku, jest neopodstatněné. Zaopatřovací požitky podle tohoto zákona nejsou, jako pense vůbec, výživným, jak tvrdí dovolatelka, nýbrž jsou, i když slouží z pravidla výživě, úplatou za konané služby, která se zaměstnanci nebo jeho pozůstalým vyplácí po rozvázání služebního poměru. Ten, kdo k poskytování zaopatřovacích požitků jest zavázán, nemá vyživovací povinnosti (rozh. sb. n. s. čís. 944, 1269, 3719 a jiná). Proto nelze přisouditi zaopatřovací požitky předem pro dobu po vynesení rozsudku, jak se v § 406 c. ř. s. v druhé větě výjimkou stanoví pro výživné. Rozšiřovati ustanovení druhé věty § 406 c. ř. s. o výživném na jiná, byť i podobná plnění nesrovnávalo by se s tím, že jde, jak ze srovnání první věty s druhou § 406 c. ř. s. vyplývá, o výjimečné ustanovení platné jen pro výživné, a odporovalo by úmyslu zákonodárcovu. Původně podle vládního návrhu a podle návrhu výboru poslanecké sněmovny (viz Materialien zu den neuen Oesterreichischen Civilprocessgesetzen, sv. II. str. 486) zněla druhá věta § 423 (nyní § 406) c. ř. s., že »při opakujících se plněních, jež se nezakládají na právním jednání, lze odsouditi také pro dávky teprve po rozsudku splatné«. Toto znění neshledaly permanentní komise panské sněmovny a výbor poslanecké sněmovny při společné poradě dosti jasným a určitým (Materialien II sv., str. 314) a změnilo původně navržené znění druhé věty § 423, nyní § 406 c. ř. s. v doslov, jenž se stal zákonem a podle něhož lze odsouditi k dávkám teprve po rozsudku dospělým jen při výživném. Nepochybil proto odvolací soud, zamítнув žalobu, pokud bylo v ní žádáno odsouzení žalovaných k placení požadovaných zaopatřovacích požitků také pro dobu po rozsudku, z důvodu, že to není podle § 406 c. ř. s. přípustné, ježto nejde o výživné. Rozhodnutí sb. n. s. čís. 7772 a Rv I 1109/27 dovolává se žalobkyně pro své opačné stanovisko neprávem, ježto v rozhodnutích těch otázka, o kterou jde, řešena nebyla a byly

rozsudky nižších soudů, odsuzující k placení zaopatřovacích požitků teprve po vynesení rozsudků splatných ponechány v platnosti, ježto v tom směru dovolání nebylo podáno (§ 504 c. ř. s.). Rovněž nepřipadně poukazuje dovolatelka na rozhodnutí uveřejněná ve sb. n. s. pod čísly 944 a 3188. Rozhodnutí tato se týkají výměnických dávek, dávkám těm přiznána v rozhodnutích těch povaha výživného a proto bylo u nich použití druhé věty § 406 c. ř. s. opodstatněno.

Co se týče výtky, že odvolací soud neshledal v žalobě, pokud se domáhala v ní žalobkyně zaopatřovacích požitků pro dobu po rozsudku, žalobu určovací, jest poukázati, jak již také odvolací soud učinil, na to, že žalobní žádost podle smyslu i podle svého doslovu, jež zde netřeba opakovati, zní na plnění, nikoli na určení. Žalobní žádost změněna nebyla a proto odvolací soud určovací výrok, jak mylně za to má žalobkyně, nemohl vydati (§ 405 c. ř. s.). Poukazuje-li žalobkyně na rozhodnutí sb. n. s. čís. 6004, jest k tomu uvést, že v dotyčném případě zněla žalobní prosba co se týče zaopatřovacích požitků pro budoucnost, na zjištění, nikoli na plnění, a dovolává se proto žalobkyně neprávem tohoto rozhodnutí na podporu svého stanoviska, že jí měly býti zaopatřovací požitky pro dobu po vydání rozsudku přiznány alespoň určovacím výrokem.

Čís. 9655.

Pensijní pojištění.

Skladištní dělník, jehož práce záleží převážně z tělesných úkonů, není obchodním pomocníkem a není podroben pojistné povinnosti ani podle cís. nařízení ze dne 25. června 1914, čís. 138 ř. zák. ani podle zákona ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. Nezáleží na tom, zda zaměstnavatel označil zaměstnance jako skladníka, nýbrž na tom, zda zaměstnanec podle prací jím vykonávaných byl skladníkem ve smyslu zákona.

(Rozh. ze dne 15. února 1930, Rv I 24/30).

Žalobkyně domáhala se na žalované firmě placení měsíčního důchodu 300 Kč a náhrady pohřebního 1.800 Kč, tvrdíc, že žalovaná firma nepřihlásila manžela žalobkyně k pensijnímu pojištění, čímž žalobkyně přišla o nárok na vdovský důchod a na náhradu pohřebního proti všeobecnému pensijnímu ústavu. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolatelka uplatňuje číselně dovolací důvody čís. 3 a 4 § 503 c. ř. s., neprovádí však prvý z nich podle zákona, spatřujíc rozpor se spisy jen ve výkladu odvolacího soudu, jehož se jím dostalo dopisům zemské úřadovny všeobecného Pensijního ústavu v Praze ze dne 15.